

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsvelden:

- Omgeving en Natuur
- Mobiliteit en Openbare werken

Het project van het Havenbedrijf Antwerpen voor realisatie van de vrachtwagenparking in het Linkerscheldeoevergebied kadert binnen SD 3 “Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten” van Beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken 2019-2024, meer bepaald:

- OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer
- OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen: “Onze zee- en luchthavens zijn het kloppend hart van Vlaanderen. We versterken hun positie en bouwen ze verder uit als toegangspoorten tot Vlaanderen en als belangrijke knooppunten in de supply chain. (...) In partnerschap met de Vlaamse havenbesturen wil ik de unieke geografie van Vlaanderen en onze maritieme-logistieke-industriële clusters verder uitbouwen en blijven duurzaam valoriseren, om zo maatschappelijke en economische meerwaarde te creëren, de Vlaamse economie te versterken en te excelleren in een internationale omgeving.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 14 december 2020 verkregen; het begrotingsakkoord is aangevraagd

2. INHOUD

1. Belang van een vrachtwagenparking in het Linkerscheldeoevergebied van de haven van Antwerpen in functie van de containertrafik

Het wegvervoer is een essentieel onderdeel van de multimodale ontsluiting van de containerterminals in de Antwerpse haven. Het is de doelstelling van het Havenbedrijf van Antwerpen om in dit verband echter een fundamentele modal shift te realiseren. Tegen 2030 dient de modal split voor intermodaal goederenvervoer door diverse ingrepen geëvolueerd te zijn van 55% wegvervoer, 38% binnenvaart en 7% spoorvervoer vandaag naar 43% wegvervoer, 42% binnenvaart en 15% spoorvervoer. Zelfs bij het terugdringen van het aandeel wegvervoer in het kader van de modal split ambities voor de haven tegen 2030 is het wegvervoer nog steeds een substantieel onderdeel van de logistieke ketting in de haven van Antwerpen.

Dit wegvervoer genereert een behoefte aan goed uitgeruste parkeerfaciliteiten voor vrachtwagens in de onmiddellijke nabijheid van containerterminals. De benodigde faciliteiten bestaan o.m. uit beveiligde parkeerplaatsen en de bijhorende sanitaire voorzieningen, eetmogelijkheden en nutsvoorzieningen (waterpunten, internet, inzamelen van cabine-afval,...).

Essentieel is dat de bedoelde parkeergelegenheden dienst kunnen doen als “overloopparking” voor de containerterminals, waarbij de vrachtwagens “op afroep” naar de containerterminals worden geleid zodat congestieproblemen aan de terminals vermeden worden. Een overloopparking kan enkel functioneren indien zij voldoende dicht bij de betrokken containerterminals gesitueerd is, zodat een minimale reistijd en een vlotte bediening van de terminals gegarandeerd wordt. Het ontbreken van de bedoelde parkeerfaciliteiten zou enerzijds het goed functioneren van de

////////////////////////////////////

De specifieke omstandigheden van het geval spelen steeds een belangrijke rol bij de beoordeling. Niet elk openbaar belang kan dienen. Het belang moet zowel "openbaar" als "groot" zijn en uitstijgen boven de in het geding zijnde natuurbelangen, waaraan op zich reeds een zeer groot gewicht toegekend wordt.

Vrachtwagenparking – dwingende reden van groot openbaar belang

Zoals aangegeven, blijft het wegvervoer essentieel voor de multimodale ontsluiting van de containerterminals in de Antwerpse haven. Dit geldt eveneens voor de containerterminals in het Linkerscheldeoevergebied, zowel voor de bestaande terminals aan het Deurganckdok, als voor de geplande containerterminals in het kader van het complex project "Realisatie van Extra Containerbehandelingscapaciteit in het Havengebied Antwerpen". Zo wordt bij het bedoelde complexe project een modal split voor containervervoer vooropgesteld waarbij het aandeel van het wegverkeer 43% uitmaakt (tegenover 15% voor het spoorvervoer en 42% voor de binnenvaart) ¹⁴. Dit is een ambitie die voor het volledige containervervoer in de Antwerpse haven is opgezet. Zelfs met deze modal split inspanning zal wegvervoer nog altijd een substantieel deel van de logistieke ketting in de Antwerpse haven blijven uitmaken.

Zoals eveneens vermeld, genereert dit wegvervoer een behoefte aan goed uitgeruste parkeerfaciliteiten voor vrachtwagens in de onmiddellijke nabijheid van de bedoelde containerterminals. Het gaat daarbij om beveiligde parkeerplaatsen en bijhorende sanitaire voorzieningen en nutsvoorzieningen, die dienst kunnen doen als overloopparking voor de containerterminals.

Dergelijke parkeerfaciliteiten zijn noodzakelijk voor het efficiënt functioneren van de bedoelde containerterminals, alsook voor het efficiënt en kwalitatief functioneren van de transportinfrastructuur van de Antwerpse haven. Het oprichten van een dergelijke parkeerfaciliteit ligt in lijn met het Vlaamse beleidskader, zoals ook blijkt uit de beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken 2019-2024, namelijk het verder uitbouwen en valoriseren van de maritieme-logistieke-industriële clusters om zo maatschappelijke en economische meerwaarde te creëren.

Beveiligde parkeerplaatsen en bijhorende sanitaire voorzieningen (douches, toiletten), eetgelegenheden en nutsvoorzieningen (waterpunten, internet, inzamelen van cabine-afval,...) zijn essentieel voor de hygiëne en het elementaire comfort van de vervoerders. Daarnaast zorgt de parkeerplaats er eveneens voor dat overlast als gevolg van wildparkeren, parkeren op plaatsen die onveilig worden beschouwd of parkeren langs de kant van de weg zonder noodzakelijke (sanitaire) voorzieningen wordt vermeden. Op deze manier komt dit ook de veiligheid van de transportinfrastructuur ten goede.

Bovenal zijn parkeergelegenheden in de onmiddellijke nabijheid van de containerterminals die dienst kunnen doen als "overloopparking" noodzakelijk voor een efficiënte bediening en ontsluiting van de containerterminals. Om drukte aan de terminals te vermijden kunnen de vrachtwagens naar de parking worden verwezen, daar reeds inchecken en dan op afroep naar de terminals worden geroepen. Op die manier komt er een gecontroleerde flow naar de terminals en kan de verkeerssituatie daar onder controle gehouden worden, zodat congestie vermeden wordt en een efficiënte doorstroming gegarandeerd blijft. Tegelijkertijd wordt hierdoor vermeden dat dat onveilige toestanden en overlast op de transportinfrastructuur ontstaan doordat vrachtwagens (vaak op onregelmatige wijze) naast de openbare weg parkeren op plaatsen die daarvoor niet voorzien zijn.

---

¹⁴ Bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 2020 houdende de vaststelling van het definitieve voorkeursbesluit betreffende het complex project "Realisatie van Extra Containerbehandelingscapaciteit in het Havengebied van Antwerpen", p. 33.

instandhouding een oppervlakte rietland minimaal 1,5 ha dient te bedragen, ruim groter dus dan de momenteel beschikbare oppervlakte. Er dient echter rekening worden gehouden met het feit dat enerzijds de oppervlakte rietland in het recente verleden groter was (circa 1,13 ha), en anderzijds blauwborst een soort is die in de praktijk minder veeleisend is dan wat vermeld wordt in de LSVI-tabel (Adriaens, P. & Ameen, G. (red) (2008). Ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de vogelrichtlijnsorten. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2008 (36). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. Zie <https://ecopedia.s3.eu-central-1.amazonaws.com/pdfs/568.pdf>), wat ook blijkt uit de beschikbare inventarisatiegegevens. Inzake bruine kiekendief wordt geen geschikt broedgebied ingenomen door uitvoering van het projectvoornemen, gezien de ingenomen rietzone hiervoor te klein wordt geacht. Wél wordt ingeschat dat het projectvoornemen het verdwijnen van, in (recent) verleden geschikt foerageergebied voor de soort, zal inhouden. Het totale natuurverlies wordt ingeschat op circa 4,73 ha foerageergebied voor de bruine kiekendief.

Uit het MER kan derhalve worden begrepen dat de ecologische waarde van het projectgebied de laatste jaren sterk achteruit is gegaan en voor een groot gedeelte de ecologische potentie ervan voor de SBZ verloren is gegaan. In het licht van deze vaststelling kan worden geconcludeerd dat het dwingend en groot openbaar belang van de realisatie van de vrachtwagenparking primeert op het verlies van de huidige restwaarde van het terrein, mits een adequate compensatie voor de (deels verloren gegane) ecologische waarde van het terrein.

6. Compenserende maatregelen

Het project “vrachtwagenparking Ketenislaan” voorziet in een gepaste en evenwaardige natuurcompensatie voor het verlies aan leefgebied in de SBZ, zoals dit werd vastgesteld in de passende beoordeling voor het project. Vermits dit verlies aan leefgebied reeds volledig zal optreden bij de aanleg en exploitatie van de eerste fase van de vrachtwagenparking omvat het compensatievoorstel de volledige compensatie voor alle verlies dat er door de volledige parking kan plaatsvinden.

De vereiste natuurcompensatie wordt gerealiseerd in een gebied palend aan de Vitsweg te Kallo (Beveren) op gronden die in eigendom zijn van de overheid waardoor de mogelijkheid tot realisatie gewaarborgd is. Het compensatievoorstel omvat de aanleg van een rietzone en de inrichting van een zone met kiekendiefvriendelijke gewassen volgens het vademecum Bruine Kiekendief¹⁵, waarbij beide zones functioneren als foerageergebied voor Bruine Kiekendief en een gedeelte (rietzone) als leefgebied voor Blauwborst.

Het Agentschap voor Natuur en Bos bevestigt in zijn advies¹⁶ dat de compenserende maatregelen voldoen aan de juridische vereisten. De inrichting van de compensatiezone betekent een meerwaarde die zeker groter is dan het begrote verlies. De afwisseling tussen akkerpercelen en een brede riethoudende gracht biedt een belangrijke waarde voor de bruine kiekendief. De rietkragen zijn broed- en leefgebied voor de blauwborst. Gezien de beperkte afstand tot het perceel waar de parking zal worden ingericht kan hetzelfde broedpaar Bruine kiekendief gebruik maken van de compensatie. De samenhang van de gebieden voor de Bruine kiekendief is hiermee binnen het vogelrichtlijng gebied gegarandeerd – zie advies, blz. 3.

---

¹⁵ “Vademecum Bruine Kiekendief, inzetbare kiekendiefvriendelijke maatregelen op de Linkerscheldeoever”, Mieco-effect, 2020

¹⁶ Advies d.d. 27 november 2020 van het Agentschap Natuur en Bos betreffende de omgevingsvergunning met onderwerp de aanleg van een vrachtwagenparking (kenmerk AVES/LS/OMGC/BEV/20-220720)

//

